Oświadczenie złożone
przez senatorów
Annę Bogucką, Stanisława Karczewskiego,
Janinę Sagatowską, Macieja Górskiego,
Krzysztofa Bieńkowskiego, Wiktora Durlaka,
Wojciecha Skurkiewicza, Marka Pęka,
Roberta Mamątowa i Aleksandra Szweda
na 31. posiedzeniu Senatu
w dniu 26 marca 2025 r.

Oświadczenie skierowane do prezesa Rady Ministrów Donalda Tuska oraz do minister klimatu i środowiska Pauliny Hennig-Kloski

Oświadczenie dotyczy niewłaściwej współpracy Ministerstwa Klimatu i Środowiska z samorządami, a także nieliczenia się z interesem mieszkańców w sprawie prac nad „Planem zarządzania obiektem Światowego Dziedzictwa UNESCO «Puszcza Białowieska»".

W dniu 17 marca 2025 r. organy samorządów znajdujących się na terenie Puszczy Białowieskiej złożyły skargę do siedziby komitetu UNESCO w Paryżu na działania polskiego rządu związane z projektem zintegrowanego „Planu zarządzania obiektem Światowego Dziedzictwa UNESCO «Puszcza Białowieska»". Skarga ta stanowi podsumowanie stanowisk uprzednio zajmowanych przez wszystkich wójtów gmin Puszczy Białowieskiej oraz starostę hajnowskiego dotyczących złamania przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska wypracowanego wcześniej konsensusu w zakresie rozmiaru strefy ochronnej czynnej, tzw. strefy IV, oraz braku współpracy Ministerstwa Klimatu i Środowiska z samorządami i mieszkańcami Puszczy Białowieskiej.

Samorządowcy słusznie podnoszą, iż obecne działania rządu stanowią przekreślenie blisko trzyletnich prac, które doprowadziły do pogodzenia odpowiedniej ochrony Puszczy Białowieskiej z potrzebami jej mieszkańców. Przedstawiciele Ministerstwa Klimatu i Środowiska w „Raporcie o stanie ochrony. Puszcza Białowieska" skierowanym do UNESCO wskazali, że obecnie prowadzone są prace nad znaczącym zmniejszeniem strefy ochronnej czynnej w Puszczy Białowieskiej, pomimo tego, iż uprzednio doszło do zawarcia konsensusu co do tego, iż przedmiotowa strefa będzie nie mniejsza niż 18,06% powierzchni obiektu światowego dziedzictwa UNESCO. Obecne prace prowadzone przez ministerstwo należy traktować jako działania prowadzone przeciwko interesom mieszkańców regionu, którzy są traktowani przez rząd przedmiotowo, a nie podmiotowo. Zmniejszenie omawianej strefy poniżej uzgodnionego poziomu w konsekwencji doprowadzi do likwidacji puszczańskich nadleśnictw i uderzy w podmioty z nimi współpracujące. Działania te nieuchronnie będą prowadziły do dalszego pogorszenia sytuacji ekonomicznej mieszkańców powiatu hajnowskiego oraz wzrostu bezrobocia na lokalnym rynku. Wszystkie wymienione czynniki przyspieszą obserwowalne i postępujące wyludnienie regionu. Wszelkie działania podejmowane przez rząd powinny uwzględniać głos lokalnej społeczności i wynikać z konsensusu, a nie odgórnie narzuconych rozwiązań, które nie będą liczyły się z interesem mieszkańców Puszczy Białowieskiej.

Dlaczego pomija się udział mieszkańców i samorządów w przypadku tak ważnego dokumentu, który ich dotyczy? Dlaczego Ministerstwo Klimatu i Środowiska prowadzi prace zmierzające do zmniejszenia strefy IV, mimo wcześniejszych ustaleń z samorządami?

Z tych względów wzywam prezesa Rady Ministrów Donalda Tuska oraz minister klimatu i środowiska Paulinę Hennig-Kloskę do zmiany kierunku podejmowanych działań, utrzymywania dialogu z mieszkańcami Puszczy Białowieskiej oraz przyjęcia rozwiązań dotyczących zintegrowanego „Planu zarządzania obiektem Światowego Dziedzictwa UNESCO «Puszcza Białowieska»", których podstawą będzie konsensus, a nie odgórnie przyjęte założenia godzące w interesy tego regionu.

Anna Bogucka
Stanisław Karczewski
Janina Sagatowska
Maciej Górski
Krzysztof Bieńkowski

Wiktor Durlak
Wojciech Skurkiewicz
Marek Pęk
Robert Mamątow
Aleksander Szwed